

Statsforvalteren i Trøndelag
Pb 2600
7734 STEINKJER

Vår dato: 21.03.2023
Vår referanse: 21/39979 - 9
Deres dato:
Deres referanse:

Informasjon om fastsettelse av endring i forskrift. Verdensarven Røros bergstad og Circumferensen innlemmes i Landbrukets verdensarvordning

Landbruks- og matdepartementet har 16. mars 2023 fastsatt endringer i *Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap*, med ikrafttredelse 1. april 2023¹.

Forskriften regulerer to tilskuddsordninger, tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og tilskudd til tiltak i verdensarvområder. De to ordningene har ulike formål. Formålet med tilskudd til tiltak i verdensarvområder er å styrke landbruket i verdensarvområdene.

Verdensarven Røros bergstad og Circumferensen er på UNESCOs liste over verdens natur- og kulturarv. Jordbruksavtalepartene ble i 2022 enig om å innlemme verdensarvområdet Røros bergstad og Circumferensen i ordningen med tilskudd til tiltak i verdensarvområder over jordbruksavtalen, Landbrukets verdensarvordning. Bevilgningen ble økt med 2,0 mill. kroner fra og med 2023. Området som inngår i ordningen er definert som verdensarven Røros bergstad og Circumferensen. Det gule området i kartet på neste side illustrerer hva som inngår i verdensarvområdet. Buffersonen Circumferensen omfattes ikke av tilskuddsordningen.

Røros kommune får ansvaret for tilskuddsordningen. Arbeidet må skje i tett dialog med Statsforvalteren i Trøndelag, Statsforvalteren i Innlandet, regional natur- og kulturmiljømyndighet, berørte kommuner og med berørte interesser i området. Statsforvalteren i Trøndelag får hovedansvaret for å koordinere arbeidet på regionalt nivå. Midlene skal ses i sammenheng med andre midler fra landbruks-, natur- og kulturmiljøforvaltningen.

Landbruksdirektoratet ber Statsforvalteren i Trøndelag og Statsforvalteren i Innlandet om å følge opp forskriftsendringen. Det er avgjørende at kommunene får tilstrekkelig informasjon til å ivareta tilskuddsordningen på en god måte.

¹ Endringene i forskriften er per 21.mars 2023 ikke publisert på Lovdata. Det er forventet at dette blir publisert innen 1. april 2023.

Det forutsettes at forvaltningen av tilskuddet skjer gjennom god dialog med berørte interesser i området gjennom ulike prosesser knyttet til eksempelvis utarbeidelse av forvaltningsplaner og skjøtselsplaner.

Kommunene som deltar i arbeidet med verdensarven Røros bergstad og Circumferensen, verdensarvkoordinator og andree interessenter mottar kopi av dette brevet.

Figur 1 Kartet viser verdensarvområdet Røros bergstad og Circumferensen

Vi viser til rapporten [Landbrukets verdensarvordning og Røros bergstad og Circumferensen - Tilråding fra Landbruksdirektoratet til Landbruks- og matdepartementet](#). Rapporten ble levert 2. mars 2022 på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet, og i samråd med Miljødirektoratet og Riksantikvaren. Oppdraget ble

løst med bidrag og et god kunnskapsgrunnlag fra Statsforvalteren i Trøndelag og Statsforvalteren i Innlandet. Rapporten beskriver bakgrunnen og kriteriene for at Røros bergstad og Circumferensen er skrevet inn på verdensarvlisten, landbrukets betydning for verdensarvstatusen, status og utfordringer for landbruket i regionen, om forvaltning av tilskuddsordningen og hva det kan innvilges tilskudd til. Denne rapporten ble lagt til grunn for partenes vurderinger i jordbruksoppgjøret 2022, og enigheten om å innlemme verdensarven Røros bergstad og Circumferensen i Landbrukets verdensarvordning. Med innlemmelsen av Røros bergstad og Circumferensen vil det i 2023 være tre verdensarvområder i Norge som omfattes av denne tilskuddsordningen.

Vi viser også til pkt 3.10 i [statsforvalternes tildelingsbrev for 2023](#) i styringsportalen, hvor det ble informert om at Verdensarven Røros bergstad og Circumferensen skal innlemmes i Landbrukets verdensarvordning. I brev fra Landbruks- og matdepartementet til Landbruksdirektoratet datert 16. mars 2023, ble direktoratet bedt om å følge opp og iverksette forskriftendringene som skal gjelde fra 1. april 2023.

Forskriftsendringer

Landbruks- og matdepartementet har fastsatt endringer i forskrift 18. desember 2019 nr. 2024 om *Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap*, med ikrafttredelse 1. april 2023.

Endringen gjelder bare forskriftens navn og virkeområde.

Forskriftsnavnet er endret til:

Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen, Vestnorsk fjordlandskap og Røros bergstad og Circumferensen.

Forskriftens korttittel er *Forskrift om tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene.*

Virkeområde, § 2, er endret til:

Forskriften gjelder for tiltak innenfor Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen, Vestnorsk fjordlandskap og slik disse områdene er avgrenset i Naturbase, samt Røros bergstad og Circumferensen slik verdensarvområdet er skrevet inn på verdensarvlista.

Forvaltning av ordningen

Tilskuddsordningen må forvaltes i samsvar med *forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen, Vestnorsk fjordlandskap og Røros bergstad og Circumferensen* og generelle bestemmelser og krav i forvaltningsloven, regelverk for økonomistyring i staten, tildelingsbrev og instruks for økonomi- og virksomhetsstyring. Landbrukets verdensarvordning er et samarbeid med mange aktører. Det fremgår av forskriften og styringsdokumentene i styringsportalen hvilket ansvar og oppgaver de ulike forvaltningsnivåene har.

- Statsforvalteren i Trøndelag får hovedansvaret for ordningen på regionalt nivå, i tett samarbeid med statsforvalteren i Innlandet. Statsforvalterne vil være kompetansesenter for kommunen og skal bistå med rådgiving og veiledning til kommunene.

- Røros kommune er vedtaksmyndighet og får ansvaret for tilskuddsordningen. Arbeidet må skje i dialog med Statsforvalteren i Trøndelag, Statsforvalteren i Innlandet, regional natur- og kulturmiljømyndighet, berørte kommuner og med berørte interesser i området.

Verdensarvområdet Røros bergstad og Circumferensen strekker seg over flere fylker og flere kommuner. Kommunene i verdensarvområdet må forvalte ordningen i felleskap, men det er én kommune som skal behandle søknadene. Gjennom å gi Røros kommune ansvar for tildeling av midler til tiltak gis også kommunen ansvar for å sørge for koordinering, helhetlig planlegging og innspill til budsjett og rapportering om gjennomføring av tiltak i området. På denne måten kan forvaltningsmyndighetene prioritere formålstjenlig og den enkelte søker i området oppleve enhetlig praktisering av reglene. Ut fra hensynet til å sikre en helhetlig forvaltning er det viktig at kommunene samordner alle søknader under ett for området. Dette vil være viktig for å kunne se verdiene og tiltakene i sammenheng, i og med at tildelingen av midler skjer fra potten avsatt til området som sådan.

Når søker i det digitale søknadsskjemaet oppgir at tiltaket skal gjennomføres i verdensarvområdet Røros bergstad og Circumferensen, vil søknaden automatisk bli sendt til Røros kommune.

Tilskuddet skal innvilges i tråd med formålet med tilskuddsordningen og målsettinger i planer for verdensarvområdet. Forvaltningsplanen skal understøtte formålet med ordningen og er et nødvendig verktøy for langsiktig forvaltning av området. Planene skal gi klare prioriteringer for mål og tiltak. Forvaltningsplanen skal også bidra til å sikre god forankring lokalt.

I Verdensarvrådets forvaltningsplan Røros bergstad og Circumferensen er det beskrevet hvilke jordbrukslandskap det er viktig å ivareta. I det videre arbeidet med revidering av forvaltningsplan bør målsetting, prioriteringer av landbruksområder og overordnede prioritering av tiltak for å styrke landbruket komme enda tydeligere frem. Kommunen må lage tiltaksplaner og retningslinjer for tilskuddet hvor de beskriver verdier i området, utfordringer og prioritering av tiltak. I forbindelse med prioritering av tiltak må midlene ses i sammenheng med andre midler fra landbruks- og miljøforvaltningen. Det forventes at tildeling over ulike offentlige tilskuddsordninger som kan gjelde overlappende områder og tiltakstyper samordnes godt mellom forvaltningsmyndighetene for aktuelle ordninger.

Tildeling av ramme og fagsystem

Landbruksdirektoratet vil i supplerende tildelingsbrev til Statsforvalteren i Trøndelag fordele økonomiske ramme til verdensarvområdet. Statsforvalteren fordeler deretter ramme videre til Røros kommune. Søknader om tilskudd skal skje digitalt, via Altinn. Saksbehandlingen skal skje i fagsystemet Agros. Landbruksdirektoratet vil gi nærmere beskjed om når fagsystemet er klart for saksbehandling og innsending av nye søknader.

Ytterligere veiledning og informasjon om regelverk

Under her er en oversikt over relevante rundskriv og veiledere på nettsidene til Landbruksdirektoratet for arbeidet med Landbrukets verdensarvordning

- Det er en egen temaside om [jordbrukets kulturlandskap](#). Her gis det blant annet informasjon om andre relevante tilskuddsordninger i landbruks-, natur- og kulturmiljøforvaltningen. Det finnes også andre temasider om miljø og klima som

er relevante for arbeidet med verdensarven, eksempelvis temaside om [naturmangfold](#) og [kulturminner- og kulturmiljø](#).

- Det er egne temasider om ordningen [Landbrukets verdensarvordning](#), med omtale av hvert enkelt verdensarvområde. Nettsiden vil bli oppdatert med nærmere beskrivelse av Verdensarven Røros bergstad og Circumferensen. På denne siden gis det også informasjon om hva landbrukets verdensarvordning er og hvorfor vi har en verdensarvsatsing, hvem som har ansvaret for hva, regelverk og publikasjoner m.m. Her er det også lenke videre til siden for søker av tilskudd.
- Det er en egen side for [søker av tilskudd til tiltak i verdensarvområdene](#). Her ligger informasjon om ordningen, lenker til søknadskjema, regelverk og flere brukerveiledninger som skal hjelpe søker til å sende digital søknad, be om utbetaling og rapportere.
- På nettsidene ligger kommentarer og utdypende forklaringer til forskriften. [Rundskriv 2021/31 - Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap – kommentarer til regelverk](#). Rundskrivet vil bli oppdatert som følge av forskriftsendringen.
- Det er en egen side for forvaltningen hvor det gis det veiledning og instruks til saksbehandlere om forvaltningsansvar, saksbehandling og kontroll av søkere. [Rundskriv 2021/45 - Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene – saksbehandling](#). Rundskrivet vil bli oppdatert som følge av forskriftsendringen.
- På nettsiden for forvaltningen ligger det også brukerveiledninger for Agros som skal hjelpe saksbehandler å veilede søker og å saksbehandle digitale søknader.

Vi ønsker dere lykke til med arbeidet!

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Kari Stuberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Trøndelag	Pb 2600	7734	STEINKJER

Kopi til:

Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
------------------	---------------------	------	----------

Kopi til:

Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Innlandet fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftsenteret	2325	HAMAR
Midtre Gauldal kommune	Rådhuset - Rørosveien 11	7290	STØREN
Miljødirektoratet	Pb 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Riksantikvaren	Postboks 8196 Dep	0034	OSLO
Røros kommune	Bergmannsgata 23	7374	RØROS
Rørosmuseum - Verdensarvsenter Røros			
Sametinget	Avjovargeaidnu 50	9730	Karasjok
Tolga kommune	Brugata 38	2540	TOLGA
Trøndelag fylkeskommune	Pb 2560 - Fylkets hus	7735	STEINKJER
Verdensarvkoordinator Røros bergstad og Circumferensen			